

ARADI HIRDETŐ.

Szerkeszti 's kiadja Sveszter Ferencz.

Felső helytartósági engedelemmel.

14-dik szám.

Szombaton Ápril 1-én 1848.

7-ik évi folyam.

Kegyes figyelmezésül.

Alulnevezett posztó-, rófös- és divatáru-kereskedők ezennel jelentik, miszerint közelgő Judicate-vásárra az Isvántéren lévő sátoraikba nem hordozkodnak, hanem kiki saját boltjában bőven ellátott raktárral található, u. m.:

Eckhart Ferencz, Istvántér Gantner házában.

Hirschl és Vallfisch, széputcza Hirschl M. házában.

Schulhof Herman, Istvántér Lillin házában.

Deutsch Ignác, széputcza Rochel házában.

Hirschl Zsigmond, Istvántér Hirschl Jakab házában.

Vallfisch Charlotte, széputcza Hirschl M. házában.

Probst Károly, Istvántér tulajdon házában.

Spitzer Jakab, ugyanott Kresztits házában.

Krönberger Dávid, széputcza Rimszki házában.

J e l e n t é s.

Jövő aradi vásáron selyem- és gyapjú-szővetből a' legújabb párizsi divat szerint készült burkonyaim (Mantille) raktára leszen **K o s z g l e b a** **L á s z l ó** úrnál pestről. Ugyanitt találkozik egy csapat burkony 1, 5 egész 10 ftig.

Ajánlja magát a' nagytiszteletű közönségnek
Senger András,
nőruhakészítő pestről.

Egy bizományáru raktár
munkácsi fehér timsóval

Aradon a' „fekete kutya“ című

anyag- és fűszerkereskedésben van,

100 fontos hordó 7 ft 10 kr. pp.

Ugyanitt kapható **czukor**, fontja 19. 20. 21. és 22 garassával egész süvegekben, hol még a' 19 garasos is szép fehér és kemény. A' kávé itt jó és olcsó.

Továbbá spanyol- és vörösvirágu lóheremag, angol-, francia- és olasz tarack- 's moharmag, valamint a' híres bécsi vetemény-magok és törökdohány levelesen 2 ft 15 krjával 's aprítva 2 ft 24 krjával v. cz. kapható.

Herzberg S.,

nagykereskedő Pestről,

ajánlja jelen vásárra nagy és legjobban választott arany, ezüst, drágaszerek és gyöngyökből álló raktárát lehető jutányos áron.

Efféle tárgyak vétel és cserébe is átvételnek.
Raktára az Istvántéren, **Forray gróf**
házában.

Stolz Teréz

bécsből imént megjövén, ajánlja magát mindenemű divatszerinti kalapok, kis fejkötők, fejdíszek és szalmakalapok készítésére; ugy tisztítás, festés és változtatásokra a' legújabb és legcsinosb alak szerint, 's legjutányosb áron.

Lakása **Tunner**' háza 2. emeletében, a' zárdabeli épület átellenében.

H í r ü l.

A' helybeli polgári jótékonyegylet részéről hírrül adatik, mikép az aradi polgári tánczvigalmaknál megtakarított 148 ft 7 $\frac{1}{2}$ kr. vez. az illető

ztak,
rtz 23-án:

úr.

évi

erő váltó-

silány

ft. | kr.

6	45
5	45
4	30
2	30
2	54
2	15

s a

helye

869

86

22

350

választmány által az egylet pénztárába befizette-
tett; egyszersmind mindazon polgártársak, 's hely-
beli lakosok, kik mindeddig az intézetnél részt
nem vettek, hozzájárulásra felszólítanak 's e' jó-
tékonyegylet sikeresítésére figyelmeztetnek. Költ
Aradon mártz 15-én tartatott választmányi ülésből.
Jótekonny-egylet választmánya.

H i r d e t é s.

A' hazafiúi érdekeknek igazi és lelkes pár-
tolóihoz szólunk, kik a' hazai ipar felvirág-
zását kétségkívül szép jövődönk egy alap-
részének ismerik; 's tisztelettel felkérjük
őket ezennel, honi iparunk gyarodását az
által is elősegélni: hogy ruházati és házi
szükségeiket e' vásáron itten először meg-
jelent „pesti iparműtárban“ megsze-
rezni méltóztassanak, hol gazdagon rendez-
zett selyem, gyapju, posztó 's más több-
nemű uri és hölgyi időszaki divatos ruhászó-
vetek a' legjutányosb szabott áron árultatnak.
Számos látogatást remélve tisztelettel
ajánlkozik a' t. cz. közönségnek
az Iparműtár igazgatósága.
Raktára az Istvántéren Forray gróf há-
zában.

A j á n l a t.

Alulirt ajánlja a' nagytiszteletű közönségnek
mind bécsben, mind helyben készült nagy válas-
tású arany és ezüst munkáit legujabb alakban.
A' nagytiszteletű közönségnek mindig legjob-
ban szolgálni ügyekezvén, számos látogatást remél.
— Az eladás és vételre nézve a' lehetőségig
ereszkedik.

Tenner Ignác,
arany- és ezüstműves.

Boltja az Istvántéren, Csernovits úr házában.

Már szerdán és csütörtökön

f. e. ápril hó 5. és 6-án

okvetetlenül léssen
az arany-ezüst- és

bádeni 68. és 79. sz. két ház

realitások sorsjátékának húzása.

Mind a' négy osztálybeli, még az értékteljes
ezüst-sorsjegyekből is
nagy választásban és jutányosan kaphatni
péntekig, az az: ápril 27-én délig

DAURER J. B. irdájában,
az 5-pacsirtautczában 440. sz. a., az 1. emeletben.

Tatzmansdorfi vetemény- és

virágmagok rakhelye

Toperczer Tamás tudortól,

Aradon egyedül-csak

a' „3 oroszlány“ című fűszer-
anyag- és festék-árudában

létez, hol már ezen évre mindennemű veteményma-
gok jó és fris minőségben kaphatók; a' főlebbi
kereskedés ajánlja jól rendezett raktárát is
mindennemű fűszereivel, kivált czukor- és kávéval
legjutányosb áron.

J e l e n t é s.

Alulirtnak órakereskedésébe elfogadható felté-
telek mellett az óraművészet megtanulására egy
tanítvány kerestetik.

Priegl Godofréd,
polg. óraműves.

Mindenféle liszt-nemek

mind nagyobb, mind kisebb mennyiségben, legju-
tányosb áron kaphatók

Schulhof M. J. lisztárában,

hidutezai saját házában,

„az arany csillag“ című főgadó mellett.
Kenyérliszt különösen ócsón 's dús vá-
lasztásban eladatik.

Biztosítási jelentés.

Alulirt ügyvivője a' cs. kir. szabadalmas triesti

„Azienda Assicuratrice“

ezennel alázatos meghívását teszi biztosításokra

I. Tűz- és villám károk ellen

a) Lakási és gazdasági épületekre, malmok-
ra, ser és pálinkaházakra, gyárookra esa-
közökkel együtt vagy azok nélkül.

b) Templomokra, zárdákra, kasté-
lyokra és urasági lakokra, mellyek a' biz-
toságdíjakban különös kedvezést nyernek.

c) Marhákra, u. m. birkák, szarvasmar-
ha, és sertésekre.

d) Födélalatti vagy szabadon lévő készle-
tekre, u. m. szalmásgabonára, szénára, minden-
nemű szalmára és dohánynra.

o) Bu-
javakra
f) Sza-
letekre,
évi előbirt

termesz-
nyek száll-
's fölfelé
egyéb has-
rendezetné
jegyeknek
mellyek sz-
vibiztosítá-
biztoságdíj-
tot visszak-
Alulirt
tartóztatja
ausztriai t-
zetnek jele-
mutaták és
milly jóték-
lás és tüst-
Bövebt
bau ingyen

a' cs. kir.

Irdája
1. emeletén

lakosira né-
szemügyrev-
na. A' mint
ja, úgy fáje-
azel fenyege-
vigyázás ga-
törhet. Kev-
mind ingatl-
helyezni, hog-
alább anyag-
számithatun

3394 sz.

A' nml
hó 1-ső nap-
nél fogva ő-
sebben meg-
gróf-féle ki-
az ügyészi
ban, mind is-
királyi száll-
tári urodal-
egy ideiglen-
továbbá 80

e) Butorokra, ruhaneműekre, ingó javakra, 's szemes gabonára.

f) Szabadon lévő vagy földalatti fakészletekre, lehető jutányos biztosságdíjért, és 4 évi előbiztosításnál az ötödik ingyen adatik.

II. Vízkárok ellen

termesztmények és mindennemű műkésztmények szállításánál magyarhon minden folyamain le's fölfelé hasonló biztosságdíjakért, mint minden egyéb hasonló irányzatu hiteles intézetnél, mely rendezetnél alulirt a' közönséget a' közbiztosítási jegyeknek azon különös előnyeire figyelmezteti, mellyek szerint ollyas jegyek tulajdonosa egy évi vízbiztosítási időszak lefolytával, azért lefizetett biztosságdíjak arányában egész 25százotli lerovatot visszakaphat.

Alulirt magát minden további dicsérettől megtartóztatja, miután hosszas tapasztalások ezen az ausztriai tartományokban legrégibb biztosító-intézetnek jelességét és szükségét már eléggé megmutaták és tetteleg bebizonyíták, hogy az mindig milly jótékonyan hatott a' közzjóra gyors számolás és tüsténti kárpótlás által.

Bővebb felvilágosítást a' biztosítási szakmában ingyen és egész készséggel ad

aradi ügyvivőse

a' cs. kir. szab. triesti „Azienda Assicuratrice“-nek

Hertschka Móricznál.

Irdája Aradon „a' vörös ökör“ czimű ház 1. emeletében.

Jegyzék. E' kir. város' és környéke' lakosira nézve a' fenebbi hirdetménynek komoly szemügyrevétele, és felszerkenése kívánatos volna. A' mint a' sok tűzveszély és vízkár bizonyítja, úgy fájdalom! a' pusztító hatásoknak és veszedelmes fenyegető elemeknek emberi erő vagy előre vigyázás gátot nem vethet, se dülásai ellen nem törhet. Kevés elégséges, birtokait, mind ingó, mind ingatlan vagyonát olly módon bátorságra helyezni, hogy illynémű szomorú eseményeknél legalább anyagi tekintetben tőkéletes kárpótlásra számíthatunk.

Szerkesztőség.

3394 sz. Pályázat.

A' nmlgu magyar kir. udvari kamara' folyó hó 1-ső napján 6358/3231 sz. a. kelt k. intézvényénél fogva ó cs. kir. apostoli felsége legkegyelmesebben megengedni méltóztatott, hogy a' Fekete gróf-féle kir. szállományos urodalomban Sz.-Annán az ügyészi munkák ellátására mind ezen urodalomban, mind ismét a' Kászonyi-féle Gross és Bája királyi szállományos helységeken, valamint a' kincstári urodalmakban: Mustestyen és Fericsén, egy ideiglenes kincstári ügyvéd 600 pft évi díjjal, továbbá 80 pozs. m. kétszeres, 104 p. m. zab, 288

mázsa széna, 6 szekér szalma és 30 öl tűzifa élelmi járandósággal, mindazáltal szállás vagy szállásbér nélkül helyeztessen.

Melly legfelsőbb rendelvénny azon észrevétellel közönségesítettik, hogy ezen hivatal iránti folyamodványok legfőlebb f. e. ápril 11-ik napjáig a' temesi kir. kamarai igazgatóságához benyújtassanak. Temesvár mártz 9-én 1848.

Valódi csehonni komló

a' száci kerületből, az utóbbi termés' legjobbjeléből, kitünő jutányos áron mind zsákszámra, mind részletenkint kapható

Hertschka M. irdájában

„a' vörös ökör“ czimű ház' 1-ső emeletében.

Egy 4 üléses tollas utazó kocsí,

vastengelyekkel ellátva, melly bőrrel fődve és belől sávoval borítva van, szabad kézből jutányosan eladó Battyányitèren Heinz házában, az újonan épült udvarlak 1-ső emeletében, eiső ajtónál özv. ns. Vellits Ceciliánál.

Szóló eladási jelentés.

Miután jóval ezelőtt a' magyaráthi kisuri hegyen fekvő tulajdon szőlőmre több kedvelők találkoztak, de azt akkor eladni nem szándékoztam, jelenleg pedig szabad kézből eladandó lévén, ezenel minden szőlőkedvelőknek tudomásul adatik, hogy iránta körülményesen értekezhetnek

Grechenek Borbálával.

Lakása a' kigyóutczai Pankl házában.

Figyelmeztetés.

Alulirt a' magyar gazdasági egyesület budai szőlőiskolájából szerzett francia, spanyol, olasz, portugália, szicilia 's több kül és belországi, szőlőoltásra és ültetésre használható jeles szőlővesszők eladását ajánlja, u. m.

- 1) Égyféle eperizű, szagos ananász-szóló, darabja 20 pkr.
- 2) Huszféle külföldi szagos szőlőfaj, darabja 10 pkr.
- 3) Negyvenkétéféle kül 's belországi aszúbort termő szőlőfaj, darabja 6 pkr.

Minden faj nevével ellátva külön kótetben áll.

Továbbá különös figyelembe ajánlom a' tokajtáji hólyagos Formind szőlővesszőket, melly faj jeles minőségére, ugy gazdag termésére nézve méltán érdemlett europai hirt; 100 darab 1 ft 20 kr. pp.

Ezen utolsó tokaji vesszők megrendelés mellett Aradon Istvántèren Décsy úr fűszerkereskedésében, valamint alulirtnál paulisi lakásán minden időben kaphatók.

A' fenelősorolt ananász és szagos szőlőfajok minden időben a' nevezett helyeken, u. m. Aradon és Paulison a' szőlő-névlajstrom megtekintése mellett kaphatók.

Lóczy Zsigmond.

Eladó bikák.

Tekintetes mácsai és kisorozsini Csernovits Péter táblabíró úr mácsai gazdasági tisztésége részéről közhírré tétetik, miszerint a' mácsai gazdaságban létező 3 három éves, és 3 két éves igen szép bika, szabott áron Mácsán minden órában megvásárolható; venni szándékozók jelenthetik magukat Mácsán az urodalmi irdában.

Költ Mácsán mártz 20-án 1848.

H i r d e t é s.

A' helybeli izr. alapítványi iskola-házban 10 sz. a. lévő bolt f. e. május 1-től kezdve bérbe adandó. Bővebb tudósítással szolgál Steinitzer Farkas főelőjáró úr.

Bérbe adandó.

A' főutcza 799. számú házban két szoba, konyha 's pinczéből álló, jelenleg korcsmának használt lak f. e. május 1-ső napjától bérbe adandó. Értekezhetni a' házban lakó Glacz Antal tulajdonossal.

Bérbe adandó.

A' főutczában, azelőtt Fuchs, most Czifra János házában földszint nehány szoba konyhával, kamra, pincze, padlás és színnel együtt minden órában kiadó. Bővebbet ott a' házban.

Bérbe-adás.

Deák házában a' főutczán, f. e. május 1-től fogva egy lakás utczára szolgáló 3 szobával, továbbá az udvaron egy szoba, konyha, farakhely, és kis kézi pinczével — szálló laknak istálló és kocsiszínnel is kiadó.

Kiadó lak.

A' sajtószabadság-utczában, 432 sz. a. Vadlsteiner házában 3 szobából álló alsó utczalak, — továbbá egy felső udvarlak 2—3 szobával, mind-egyik konyha és kamarával, sz.-György napjától fogva bérbe adandó.

Minden órában kiadandó

egy istálló kocsiszínnel és szénapadlással az 5 pacsirtautczai Daurer házában. Körülményesen tudakozhatni a' házmesternél.

H i r d e t m é n y.

Ns. Aradmegyében kebelezett Ágrís és Magyaráth helységek között lévő 600 lánz területű pusztán a' legeltetés Jósefnaptól mindszentnapig haszonbérbe adandó összesen vagy darabonkint, hol is elegendő 's legjobb minőségű fű 's itatásra alkalmas kutak 's folyóvizek találtatnak. Bővebben értekezhetni Agrison a' haszonbérlelővel.

235 sz. Hirdetmény.

Az aradi kir. kam. számtartóság részéről közhírré tétetik, hogy a' várban fekvő

300 pozs. mérő kétszeres buza,
310 " " " rosta-atyja
20 " " " árpa
200 " " " zab

eladatása végett folyó év ápril 3-án árverés tartatni fog, mellynek elmúltával utóigéret el nem fogadtatik.

Vennikivánók tehát a' fenérintett napon a' várbeli 100. sz. bástyaboltba, hol az árverés reggeli 9 órákor kezdődik, szükséges bánpénzzel el látva hivatalosak.

Aradi kir. kam. számtartóság.
1848-ik évi mártz 27-én.

Árverési hirdetmény.

Néhai Makovetz Vincze árvait illető 's poltárában 85 sz. a. 7086 négyszög ölekből álló szőlő, hozzá tartozó házzal együtt, felsőbb engedelem mellett f. e. J. k. 759 sz. a. költ tanácsai végzés-nél fogva f. ápril hó 3-án először, és König József v. polgár úr, mint vagyon gondnoka kívánatához képest ápril 10-én másodszor és utoljára a' helyszínen, mindig d. u. 3 órákor tartandó közárverésre kitétetni fog.

Szekulits György,
kiküldött tanácsnok.

Bérleti árverés.

Szabad kir. Aradvárosa területén a' baromvásár terén lévő megyei két telek f. e. ápril hó 6-án reggeli órákban a' számvevői irdában tartandó árverés utján 3 évre haszonbérbe fog adatni

H i r d e t m é n y.

Sz. kir. Aradvárosa részéről tudtul adatik, mikép a' városház alatti boltoknak vásár alatt és azon kívüli bérbe-adásuk végett f. e. ápril 8-án a' városháznál árverés tartatni fog.

Árlejtési hirdetmény.

A' Szent-Annai királyi kincstári urodalom épületeiben lévő többféle hiányok kijavítására, jelesen pedig az urodalmi kastély egy részének egészen bezsendelyezésére, kézművesi munka-bérek és anyagokra, felsőbb helyről a' következő pénzoszvegek vannak utalványozva: u. m.

	pgő pzben.
Kőműves munkára anyagokkal	282 fr. 1 $\frac{1}{2}$ kr.
Ács munkára anyagokkal	- 1251 „ 44 $\frac{3}{4}$ „
Asztalos munkára	„ - - 101 „ 47 „
Lakatos munkára	„ - - 199 „ 48 „
Üveges munkára	„ - - 25 „ 45 „

Mindazon teljes-hitelű szakmesterek tehát, kik a' fennevezett kézművesi munkákat anyagokkal együtt magokra vállalni kívánják, az ezek iránt

e' f. e.
hivata
bánpé
uel m
A
T
nagyk
regge
lévő k
tetni:
ró ké
mérő

N
után c
rendel
fekvő
végett
helysz

H
illető
f. e. a
sodik
táni 3

Sz
maradt
most is
meglev
ápril 1
madik

Pe
Juliána
Jelena
városb
3 órak
verésre

Ne
k. v. 4
vetkezt
dig del
röleg e

Ne
mázsa
kor az
tartand

e' f. évi ápril 15-én, az aradi kir. kincstári építési hivatal irdájában tartandó árlejtésre, tiz-száztóli bálnpénzzel és elegendő biztosítékkal ellátva, ezenel meghivatnak.

Aradon mártz 24-én 1848.

Gabona-eladás.

Temesvárott a' közalapítványi csákovai és nagykövesi urodalmak részéről f. e. ápril hó 17-én, reggeli 9 $\frac{1}{2}$ órakor kezdve a' Jézsef külvárosban lévő közalapítványi kasznári lakban el fog árvereztetni: 3700 pozs. mérő tiszta buza, 4000 pozs. mérő kétszeres búza, 990 pozs. mérő árpa, 5325 pozs. mérő zab, és 2330 pozs. mérő szemes kukoricza.

Nyilvános árverés.

Néhai Feyerabend János elhalálása után özvegyére, született Roth Margitra végrendeletileg szállott sarkad külvárosban 405. sz. a. fekvő ház, az illető hagyományosok kielégítése végett f. e. ápril 17-én, délutáni 3 órakor, a' helyszínén első árverésre fog kitétetni.

Markovits József, tanácsnok,
mint végrendelet végrehajtója.

Birói árverések.

Halmazsán Manojla után maradt 's örökösait illető gelini 477 sz. a. fekvő egy lánccz szántóföld f. e. ápril 13-án első 's ugyanazon hó 20-án második 's utolsó árverésre, a' telekhivatalban délutáni 3 órakor fog kitétetni.

Szokodorán Mitru szül. Muntyán Lenka után maradt és a' radnaiuton 167 $\frac{1}{2}$ sz. a. fekvő és most is korcsmának használt ház, valamint is még meglevő némely korcsmaszerek 's bútorok f. e. ápril 19-én, délutáni 3 órakor, a' helyszínén harmadik 's utolsó árverésen végkép eladatnak.

Petrovits János és Miklós részükre Petrán Juliána Szpaszoi Petrán özvegye, és Gerbanovits Jelena ellen hozott birói ítélet folytán sarkad külvárosban 220 sz. házuk f. e. ápril 26-án délutáni 3 órakor a' helyszínén folytatva tartandó 3-ik árverésre kitétetik.

Sarlot János,
végrehajtó tanácsnok.

Birói árverések.

Néhai Györi Mihály örökösait illető és Gája k. v. 417 sz. a. fekvő ház ns. tanács' végzése következtében f. e. ápril 22-én és május 22-én mindig délutáni 3 órakor a' helyszínén legtöbbet ígérőleg eladatni fog.

Néhai Heintz Ferencz tömegéhez tartozó 90 mázsa gubacs f. e. ápril hó 27-én, reggeli 9 órakor az elhunynak Batthyányi téren lévő házában tartandó árverés útján eladatni fog.

Heim Károly, tanácsnok.

Árverési hirdetmény.

A' es. kir. illyriai bánát határvidéki 18-dik ezred részéről ezennel közhírré tétetik, hogy az alább megnevezett kincstári jövedelmek f. e. május 15-én, 1848-ki november 1-től kezdve egész 1850-ki october utoljáig, felső kelybehagyás fenntartásával árvereztetni fognak; u. m.:

a) A' korcsmáltatási- és mészárszékijog Lagerdorfon, ó-moldován, Svinitzán, Bersaskán, Dollován, Delliblaton, Mramorakon és Uj-Pallánkán.

b) A' kéménysóprésijog az ezredi kerület kincstári épületeiben.

c) Az előadandó kovácsmunka szállítása.

Az árverés a' főtisztikar lakhelyén fehértemplomon fog tartatni, hol a' feltételek az árverés előtt felolvastatnak, 's addig is az illyriai bánát ezred-kormányzói irdában megismerhetők. Ezen árverésből a' zsidók végképen kizáratvák.

Kelt Fehértemplomon mártz 16-án 1848.

Pestvásári tudósítás.

Pest, mártz 24-én. A' Jézsefnapi vásár bevégződött, és a' fizetés' napja, jelentéktelen címereknél történt néhány háborgatásokon kívül, maga rendén folyt le; a' helybeli kereskedői-kar nem kénytelenített, mint bécsben és párizsban, a' politcai zavarok napjain, törvényes fizetési határidőt igénybe venni. — Gyártmányoknak, kivált posztónak jó kelete volt; a' nemzeti színű szalagokat elkapkodták. — Egynyiretű finom gyapju nyomasztólóg kelt, az ujevi vásárhoz képest mászójánál 5—8 fttal ócsóbban és nagy készlet lerakott; jobban kérték a' másodnyiretű téli gyapjut. — Nyulbőr nem sok volt. — Faggyu nagy áron kelt. Repczeolaj esökkenik. — A' szarvakat jobban keresték, mint előbbi éveken. — A' gabona, kivált a' rozs, ismét valamennyire felsökkenik. A' készpénzben nagy hiány volt és a' hitel fogy; mire nézve előbbi időkhez képest általában véve kevés adás-vevés történt. (Pest. Hdtzg.)

Helybeli.

Számos jelentések történtek nálunk a' nemzeti őrséghez leendő besoroztatás végett, mellyből a' zsidókat kizárák, sőt még a' tarajkák hordozásában is akadály tétetett nékiek!

Minden polgárkar — a' pattantyúsát kivéve — egyesülni fog és mindegyik magyar-egyenruhát viselend, mellynek jelen alakján czélszerű változások tétetni fognak.

A' legközelebbi események óta nyilvános téreink és utcáinkon vörös színnel befoglalt zöld táblákon csak magyar feliratok fehér színben láthatók, és uj nevezetekkel ellátvák, mint például: István-

tér, Batthyánytér, Reform-utca, Sajtószabadság-utca, Kossuth-utca, stb.

27-ki éjszakán 28-ikára kelve és reá következő éjszakán derekasán megfagyván, miután 14 nap a fűtést nélkülözhetünk, azt ismét folytatni kényszerültünk.

Márcz 24 ke óta az ezüstpénzben érezhető szükségét tapasztalánk, és ámbátor a fősóhivatal 12,000 ftot, és a városi hatóság is több ezret felváltott, ez mindamelllett a hiány elhárítására nagyon is kevés, mert a pengő pénzt legtöbnyire vidéki pórok czepelek el, és hacsak hatályos rendelkezések nem tétetnek, közelgő vásárra gátlásoktól tarthatni.

V e g y l e t.

—°. Királyunk ó Felsége István nádorunkat, mint helyetessét, teljes királyi hatalommal felruházni méltóztatott.

—°. Az országgyűlés egy pár nap mulva szétoszlik, — s addig is, míg Pesten ismét összejő, állandó bizottmány fog helyette a fővárosban működni.

136. sz. Törvényezikkely

a közös teherviselésről.

Magyarország 's a kapcsolt részek minden lakosai, minden közterheket különbség nélkül egyenlően és aránylagosan viselik.

1. § Ó felsége, felelős magyar minisztériuma által, a törvényhatóságok meghallgatása mellett, ki fogja dolgoztatni ideiglenesen az adózási kulcsot, és ezen kulcs szerint a kivetés már a legközelebbi közigazgatási évtől, ugymint az 1848-dik év nov. 1-ső napjától veszi kezdetét.

2. § Az ideiglenesen kidolgozandó kulcs, a legközelebbi országgyűlésének mindenesetre bemutatandó.

3. § A fennkitett határnapig a már kivetett közterhek behajtása elrendeltetik.

—°. Az „Életképek“ jelentik, miszerint ezen lapokból az Y. ki van küszöbölve 's ezentul senki nevét sem fogják ez aristocraticus végbetűvel írni többé.

—°. Csernovics Péter 15 ezer nemzeti cocardot osztatott szét Pesten a nép között. (Életk.)

—°. A pesti nemzeti őrseregnél Stancsics Mihály vezérlete alatt ismét új osztály alakult, mellynek tagjai jobbadán zsidók, eme új osztályt Stancsics: „méltányos osztálynak“ nevezé el. (Ung.)

—°. A budai kir. főkamara elhatározá, hogy ugy ó, valamint az alatta lévő hivataloknál tüstént a magyar nyelv használtassék.

—°. A sorsszámok sorshuzása ápril hóban megszűnik, így tehát azon mainap Temesvárott leendő huzás nálunk legutolsó.

—°. Minő ellentiség! 1838-ki márcz 15-ke Buda 's Pest városának nagy csapást hozott. Egy rémítő kiáradás mindeneket gyászba és búsongasba helyezett. Ime tíz évvel később! Márcz 15. 1848, minő vigalom, minő öröm! szabadság, emberi jogok győzedelmeskedtek — a mi kényünk kimondhatatlan. (Spieg.)

—°. Bécs, márcz 19. Midőn a császár tegnap délben ismét a városon keresztül fenséges néjével hintón ment, a vigalmazó nép lovait kifogá és a hintót jó darabon az őszinte szeretet nyilvánításai közt húzta. Visszajövet hirtelen tudósított a nép, hogy ő felsége a szüntelen éljen kiáltásoktól igen meg támadatik és a népet annak felhagyására felszólíttatá: 's egy percz alatt csendesség lön, a nép zsbongás nélküli hódolatokra szorítkozván. Ausztria valóban szerencses! sajtó szabadsága — nemzeti őrserege — és alkotmánya van. Ausztria most már azon lépcsőre hágott fel, melly őt a földnek legszabadabb nemzetei közé méltán helyezi. Nevezetes azon körülmény, hogy a magyar országgyűlési-bizottmánynak bécsbe megérkezése napján: márcz 16-án, ausztria alkotmányának birtokába jutott.

—°. A papiros század' órája ütött, Napoleon jóslata valósult és a sajtó uralkodása elkezdődött. Adja az ég, hogy szelid kormányzása az arany vagy legalább az ezüst századot visszahozza. (P.Z.)

—°. A mint hallánk, több fiatal ember az országgyűlése által hozott ideiglenes sajtótörvényt pesten a szabadságterén ünnepélyesen megégette. Ezen tény fölötti minden iteleitől megtartóztatjuk magunkat — nem talán elfogultságból, mert olly férfiaknak, kik a sajtóra nézve egyáltalában semmi bilincseket olósmerni nem akarnak, már következtességből is minden dorgálást nyugalmasan felvenniök és tisztelniök kell — de mi a dolgot mélyebben azért nem érintjük meg, mert a tény természet és módját, valamint az indítóokokat tökéletesen nem ösmerjük. Mindazáltal meg kell jegyeznünk, hogy egy szabad sajtó fekező törvények nélkül nálunk igen veszélyes dolog volna, hogy sem azt védelmeznünk, és mens meg Isten minket büntetlen sajtó-szemtelenség elől!

—°. Valami az oláhokban lakó magyarokról. Oláhonnagyobb ország (1350 négyszegü mérföld) mint moldávia és termékenyebb 's a déli részével határos duna miatt még szerencsésebb fekvésű, következőleg gyarmatokra még kínálkozóbb. Itt kevés változásokkal ugyanazon political és hitbeli változások és lázadások uralkodtak. Erdélyhonnak sokkal nagyobb része vagy közvetlen magyarhonnak, és még a székelyföldnek egy része is határos véle — és még sem találunk itt egy csupa magyar népesedést, mint moldáviában. Oka

egyedül az kusu-hoz, h hogy itt ma el sem is m

Egész gyar lakik.

Bukare kik nagyobb tartozó eva nak, hogy zat alapított A városokl vannak ott, lassankint j

A föld falukban la 1817-ki dré is nevelik e és még min ták. Egész munkások v

Valami oláhokban 3172 evang Bukarestbe száma 2516 kívül legne gelikus és 6 és 69 kath katolikus: tholikus, a városokban

A me elszármazá lévő párhu győződésig bizonyítóok

—°. mint házasa nyal a Ma ber 's elu leányt szer el. A Mai nem az új mire a' vó akkor csak (Ezen régi

—°. tésékkal e pedig min tájban eg az új-év, mozó, mi

Gaun Igen kezdetéve így bebal

egyedül az, hogy a' mostani oláhban már nem Atelkusu-hoz, hanem a' bolgárok földjéhez tartozik és hogy itt magyarok tömegesen sohsem laktak, tehát el sem is maradhattak.

Egész oláhban nem több, mint 5000 magyar lakik.

Bukarestben mintegy 3500 magyar lakhatik, kik nagyobb részint protestans vallásúak. Ezekhez tartozó evangelista magyarok olly módon szaporodnak, hogy ezen század kezdetével tulajdon imaházat alapítottak, mellyben magyarul szónokoltatják. A' városokban lakók műipár és kereskedés végett vannak ott. Nagy részint mint idegenek élnek és lassankint jelentek meg.

A' földművelő magyarok oláhban szerteszét falukban lakaak, és nagyobb része az 1814. és 1817-ki drágaságban vándorlott ide; ezek számát is nevelik erdélyből kivándorlott kereset-nélküliek és még mindeddig nyelvüket 's viseletüket megtarták. Egészben véve kevesen vannak, kik különben munkások és csendes életűek.

Valamint moldáviában a' catholicusok, ugy oláhban az evangelicusok száma túlsúlylyal bír. 3172 evangelikusra számítanak 1507 catholicust. Bukarestben p. o. a' magyar evangelicus község száma 2516, a' catholicusoké csak 920-ból áll. Ezen kívül legnevesebb község a' kimpínai, hol 125 evangelikus és 68 catholicus létezik. Krajován 75 evang. és 69 catholicus, Plojesten 63 evangelikus és 51 catholicus; Torgovist-en 65 evangelikus és 78 catholicus, a' magyarok nagyobb része tehát csak városokban él, falukon elszórva alig 1000.

A' magyarok kivándorlásának és moldáviába elszármazásának oka és ideje, ellentétben a' jelenlévő párhuzammal oláhban, csak nem a' meggyőződésig fölemeltetik — míg más és nyomosabb bizonyítókok elő nem adatnak. (Morg.)

—°. Egy Frankhoni faluban egy fiatal ember, mint házasulandó beíratta magát egy fiatal leánnyal a' Mairenél. Két hét múlva visszajön az ember 's elmondja a' Mairenek: hogy már másik leányt szeretett meg azóta, majd csak azt veszi el. A' Maire azt felelé: hogy nagyon jól van, hanem az új beiratásért 6 ft 50 centim. kell fizetni, mire a' vőlegény fejét megvakarva, monda: már akkor csak inkább maradok a' réginél. (Eletk.) (Ezen régitörténet alkalmat nyújt a' gondolkozásra.)

—°. Gazdagaink új-év tájban csak köszöntésekkel és kunyorálással gyötörtetnek; párizsban pedig minden, mi vagyonos és tekintélyes, ez idő tájban egy memento mori-t is kap. Alig közelg az új-év, azonnal Gaunal orv. a' híres bebalzamozó, minden házba jegyét küldi.

Gaunal, bebalzamozó, rue de Steine, Nro 6.

Igen érzékeny szokás, polgártársait az év kezdetével arra emlékeztetni, hogy holandók és így bebalzamozhatók. Az élet Gaunal orv. sze-

mei előtt csak mulandó állapot. Az emberi nemnek rendeltetése szerinte — meghalni és bebalzamoztatni. (Boh.)

—°. Egy régi arab kézirat mondja: „midőn Noé a' szőlőtökét ülteté, előjött a' sátán, és megöntözté azt páva' vérevel; a' mint fakadt, majom' vérevel; a' mint a' fürtök előtűntek, oroszány' vérevel; 's midőn megértek, disznó' vérevel. A' bor e' szrint az emberben fokokint kifejté ezen állatfajok természetét; az első pohárnál fölemelkedik az élet' munkássága és kevélység 's önértzet felfújja, mint egy pávát; a' második, harmadik pohár után elfogja egy nagyon eszeveszett jó kedv, ugrál, nevet, tánczol mint egy majom. Utóbb fölhevíti a' tökéletes ittasság az oroszány dühösségeig. És ennek mi a' vége? Itt fekszik ő eszmeletlen, mozdulatlan, az állatiságba 's szennybe elmerülve, mint a' barom, melly nyugalom végett a' földbe ássa magát. (Morgenr.)

—°. A' gyümölcsfák befestése mészszel. Hogy ha friss égett, vízzel oltott 's hígított meszet ecsettel több ízben a' fákra kenünk, akkor előzzük 1) a' mohot, és bormohot végképen; 2) a' fiatal fáknak tükörsimaságu héjat szerzünk; 3) jobb egészséget; 4) a' nőstény éji fagylepkéket visszatartóztatja, nehogy a' fára felmászzanak; és 5) megőrzi a' fákat telen a' nyulak rágásaitól. Csak igen vastagon ne kenetessen rá a' mész. Valósult.

—°. Az érvágás haszna a' fiatal, egészséges, kivált nedvteljes fáknál még igen kevesse ösmeretes, valamint nála az eljárás. Következőleg történik: Egy éles kés hegyével a' koronától fogva egészen a' földig, a' fának több oldalain, a' héján egészen fájáig metszést kell tenni.

Ezt aztán minden tavaszon más és más helyeken ismételtetni, mi után bámulással veendjük észre, hogy a' fa nemcsak vidáman nő, és vastagszik, hanem több 's szebb gyümölcsöt is terem.

—°. (A' zöld és fekete thea.) Bizonyára sokan magukon is tapasztalhatták, hogy a' chinai zöld theávali éldelés közel sem esett olly jól, mint a' feketéé. Azt a' chinaiak is jól tudják, mert egész chinában nem isznak zöld theát, hanem csak eladják. A' londoni vegyész egyesületnek kevéssel ezelőtt egy vegyész értesítést nyujta be a' zöld thea vizsgálása fölött, minél ő azt erősíté, hogy a' zöld theának nemcsak színét és mázát eltávoztatja, hanem vegyész vizsgálat által azt találá, hogy leginkább kékelény és gipszből áll. Hogy illyen theának e' szrint ártalmasnak kell lenni, kétségtelen.

—°. Párizs, dec. 25-én 1847. A' magyarokat mindenhová meghíják, és az ő gyönyörű öltöztetjük nagy figyelem tárgya. Tegnap Nemour herczeg táncvizalmán Marczibányi Livius ruháján 300,000 frank értékű drágaságok ragyogtak. Kalpagján egy sor gyémánt alatt kövek voltak, mellyek 10,000 frankot érnek. Költséges ké-

csagtollán fénylő egy gyémántkoszorúval befoglalt nagy zafir (dragakó) a' la Tippó Saheb, és egy tojásnyi aquamarin képezte az övedző közepét. Azon fény azonban, melyet gyémántból képzett 3 csat elterjesztett, kimondhatlan hatású volt. A királynétől fogva a' jelenvolt legutolsó hölgyig ó vala a' közönséges bámulat tárgya, és ő volt úgy szólva eleven példánya azon egész a' költeményig terjedő képzeletnek, melyet az amugy is keveset tudó francia magyarhorról magának formál, mely itt még ma is a' vitézi középkori és arabiai regényes országnak tartatik. (Morgenr.)

—°. A' szőlőtőke legkülső szeme tapasztalás szerint legtermékenyebbek tartatik. A' régi vízajtásokat a' tőkéről lekell vágni, és a' fiatalokat növeszteni. Legjobb trágyázása a' szőlőtökének a' vér és szappanvíz.

—°. Gabonaaratás. Azon kérdés: hogy a' gabona koraérettiben-e vagy nagyérettiben arattasson, egy hírlapban következőleg fejtetik meg: a' jövőre magnak való gabonát nagyérettiben, azt pedig, a' mit lisztnek szánunk, koraérettiben takarítsuk le. Az első oly módon legjobban fog kikelni, az utóbbiból több és fehérebb liszt válik. — Ezen bánásmóddal élnek magyar és csehonn' némely vidékein számlálhatatlan idő óta.

Az aradi gyorskoesin

megérkeztek Pestről, Pestre utaztak, Csütörtökön mártz 30-án Weisz kisasszony. Szerdán mártz 29-én: T. Faragó úr, 2 helyet. Nőcs úr, 5 helyet. Paschinger úr, 2 helyet.

Gabona és liszt ára Aradon 1848. évi Mártz 31-én.

Nevenként:	Egy posonyi mérő váltópénzben					
	legjobb		középsz.		silány	
	ft.	kr.	ft.	kr.	ft.	kr.
Tiszta búza	7	—	6	30	6	15
Kétszeres	6	—	5	45	5	30
Rozs	5	—	4	30	4	15
Arpa	2	30	2	22	2	15
Zab	2	—	1	54	1	48
Kukoritz	2	15	2	—	1	54
1 mázsa lángliszt	16	20	—	—	—	—
1 „ Zsemleliszt	13	20	—	—	—	—
1 „ Fehér kenyérl.	11	—	—	—	—	—
1 „ Fekete szinte	7	—	—	—	—	—

Maros vizállása: Mártz 31-én reggeli 8 órakor: 1' 3" 0''' a' zerus felett.

Mártz	Neve és sorsa a' meghalálozottak	Vallása	Kora	Betegsége	Lakása és halálozati helye
19	Hárgéó Katalin, földész	G. n. e.	60 e.	aszalvány	Pernyáva k. v. 634
—	Gruber Péter úr, cs. k. mázsamester	Kath.	38 —	tüdővész	Sótér 139
—	Pap Albertina, szabómester' l.	—	18 hó	vöröshimlő	Tyúkuteza.
—	Romhárd Ferencz úr, kir. tiszt	—	31 e.	tüdővész	Rácutér 267
—	Bartl Jánus úr, kádármester	Ág.	71 —	szélhűdés	Sz. Páluteza.
—	Borokli György úr, kovácsmester	Kath.	45 —	tüdővész	Kossuthuteza 671
—	Bárdi Anna, földész	—	30 —	szinte	Kiskarikautcza.
—	Heidvogel Mária, esztergályosm.' l.	—	15 hó	göresök	Reformuteza.
—	Vénáler József, szolgáló' f.	—	15 —	szinte	Kossuthuteza 656
21	Zsifkovits Péter, eszmadia' f.	G. n. e.	18 —	szinte	Bárányuteza 17
—	Schafhütl Antal, timár	Kath.	25 e.	inláz	Kigyóuteza 259
—	Girbity Lázár, földész' f.	G. n. e.	2 hó	göresök	Gája k. v.
22	Ivánovits György, földész	Kath.	45 e.	tüdővész	Trombitauteza 222
—	Tóth István, takácsmester' f.	—	2 —	torokgyik	Magyaruteza 139
—	Sztanka Márton, földész	G. n. e.	40 —	tüdőlob	Pernyáva k. v.
23	Nagy Károly földész' f.	—	—	halva született	Magyaruteza.
—	Eisenpeil Pál, szinte	Kath.	1 e	torokgyik	Ujviláguteza 6
—	Szabó János, földész	G. n. e.	40 —	tüdőlob	Sarkad k. v.
24	Mátyó Sándor, eszmadiam.' f.	Kath.	14 —	vöröshimlő	Reggeluteza.
25	Krész Juliána, sóáruólónó	—	21 —	vizkór	Kossuthuteza 676
—	Kozmán Ferencz, földész' f.	G. n. e.	4 hó	göresök	Fauteza 935
—	N. Ilona, özvegy	Ref.	35 e.	tüdőlob	Pernyáva k. v.
—	Kocsoba Mária, megyei ügyvéd' l.	G. n. e.	15 hó	vöröshimlő	Reformuteza.
—	Mártonyi József, földész' f.	Katk.	3 e.	vizkór	Gája k. v.

Nyomatott Beichel József betűivel